یادداشت

استراتژی پژوهش در صنعت نفت

علی افشار ابراهیمی*

● در جهان امروز نیروی نظامی به‌تنهایی توان بازدارندگی و تضمین استقلال یک کشور در برابر زورگویی‌های کشورهای دیگر را ندارد، بلکه دارابودن اقتصاد قدرتمند (ممتاز) نیز لازم است، زیرا کشورها بدون داشتن سهم اقتصادی ممتاز در جهان، یا مستقل نیستند یا همواره از سوی کشورهای قوی‌تر برای تابعیت از نظرات و خواسته‌های آنها تحت فشار خواهند بود. ریشه و حیات یک اقتصاد توانمند و ممتاز از تولید نشئت می‌گیرد و زنده‌بودن تولید منوط به پژوهش و فناوری اثرگذار و کارآمد است. بنابراین برای استقلال یک کشور علاوه بر نیروی نظامی، اقتصاد دانش‌محور و نوآور و از همه مهم‌تر نیروی انسانی متخصص مورد نیاز است. با بررسی کشورهایی مانند آلمان، ژاپن، فرانسه، کره‌جنوبی و... ملاحظه می‌شود ساختار این کشورها به نحوی است که از منظر تولید و نوآوری در بخش‌هایی که از مزیت نسبی برخوردارند، در بازارهای داخلی و جهانی جایگاهی استوار یافته‌اند و در برابر بحران‌ها مقاومت می‌کنند. این کشورها برای تحقق اهداف استراتژیک پژوهشی، زنجیره ساختارهایی شامل دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و سازمان‌های برنامه‌ریزی و کنترلی و روابط و ضوابط مربوطه، به همراه صنعت رو به رشد و نیازمند به تحقیق را تعریف و تنظیم و اجرا کردند تا توانستند زیست‌بوم دانش‌محور را شکل دهند. به‌علاوه اینکه متناسب با مسئولیت‌های تعریف‌شده در ساختارهای مورد نظر، افراد بعضا خاص و حتی دانشمند با دیدگاه‌های توسعه‌ای عمیق را بر این مسئولیت‌ها گمارده‌اند، (انیشتین از سال ۱۹۰۲ به مدت دو سال در اداره ثبت اختراعات سوئیس اختراعات افراد را بررسی می‌کرد). منابع خدادادی کشور ما از جمله نفت بیش از صد سال است که می‌تواند یک مزیت نسبی و پیشران توسعه و پیشرفت و موتور محرک اقتصاد برای ایران محسوب شود. ولی تقریبا در همه این دوران همه هم و غم دست‌اندرکاران این صنعت چه پیش از ملی‌شدن نفت و چه بعد از آن عمدتا کسب درآمد حاصل از فروش هرچه بیشتر نفت خام بوده و کمتر به نقش آن در ایجاد اقتصاد ممتاز و پیشران علم و صنعت در کشور توجه شده است. هرچند در چند دهه اخیر بعد از انقلاب اقداماتی در این‌باره به عمل آمده، اما همچنان روند پیشین با قوت ادامه داشته است. برای مثال در حوزه پالایش، ضریب پیچیدگی (نلسون) پالایشگاه‌های کشور بسیار پایین و اقتصاد حاکم بر آنها بسیار ضعیف و در شرایط نامطلوبی است که علت آن سنگین‌ترشدن خوراک نفت خام پالایشگاه‌ها و متعاقبا ازدیاد روزافزون ته‌ماندهای نفتی حاصل از تقطیر نفت خام است. برای افزایش ضریب پیچیدگی نیاز به فناوری‌های پیشرفته برای تبدیل برش‌های سنگین نفتی به محصولات باارزشی همچون الفین‌ها، بنزین و دیزل است. در حقیقت صنایع پالایشگاهی حلقه بسیار مهمی در شکل‌دادن به زنجیره ارزش هستند چراکه بسنده‌کردن به تولید سوخت برای خودروهای بی‌کیفیت، تصویر مبهمی را در دنیای سراسر رقابت برای تولید خودروهای کم‌مصرف‌تر و همچنین در آینده نه‌چندان دور خودروهای تماما الکتریکی به دست خواهد داد. تنها راه‌حل، ایجاد پتروپالایشگاه‌ها و تکمیل زنجیره ارزش تا رسیدن به محصولات با ارزش افزوده بسیار بالاتری همچون پلیمرهای مهندسی است. برای دستیابی به این فناوری‌ها به ایجاد زیست‌بوم توسعه‌گرا جهت تحقیق و پژوهش هدفمند و اثرگذار نیاز است. به‌علاوه با توجه به اینکه شرکت‌هایی در حوزه پایین‌دست صنعت نفت (شرکت‌های پالایشی بورسی و دولتی) ایجاد شده و وزارت نفت به‌ویژه پالایش و پخش مسئولیت ایفای نقش governor را درخصوص آنها عهده‌دار است، ولی در حال حاضر زیست‌بوم دانش‌محور توسعه‌گرا در این حوزه وجود نداشته و مراکزی هم که در صنعت نفت برای سیاست‌گذاری در حوزه تحقیق، توسعه، پژوهش و کشف محققان کارآمد تعریف و سازماندهی شده‌اند، عملا به ساختاری ضدتوسعه و ضدپژوهش تبدیل شده‌اند. شریان‌های صنعتی و اقتصادی کشور همچون پالایشگاه‌ها و پتروشیمی‌ها، خود را بی‌نیاز از پژوهشگاه‌ها و نقش‌آفرینی در توسعه فناوری‌های لازم از سوی آنها می‌دانند، چراکه بعضا خود را محقق و پژوهشگر می‌انگارند، در حالی‌که عمدتا به مدیریت و اداره امور جاری با تکیه بر تکنولوژی‌های وارداتی چندین دهه قبل و البته غیراقتصادی بسنده کرده و یگانه راه نوآوری در فرایندها را در خرید واحدهای مورد نظر به‌طور کامل از کشورهای خارجی و عمدتا غربی می‌دانند. به این جهت ساختاری اداری، بوروکراتیک و حقوقی در سال‌های طولانی مانند درختی تنومند و مستحکم در کشور و در برابر ایجاد زیست‌بوم دانش‌محور شکل گرفته است. این در حالی است که کشورهای خارجی نیز به طور کاملا سازماندهی‌شده از فروش این‌گونه تکنولوژی‌های کلیدی تا زمان منسوخ‌شدن آنها به کشور خودداری می‌کنند. برای نیل به توسعه و تکنولوژی به‌روز دنیا، در صنعت پالایش و پتروشیمی با اتکا به تحقیق و پژوهش هدفمند به‌وسیله محققان داخل کشور، وزارت نفت باید طبق مسئولیت‌های قانونی خود نسبت به تغییر رویکردها در حوزه سیاست‌گذاری پژوهشی اقدامات ملموس و واقعی را اتخاذ کرده و درباره ایجاد نیاز به نوآوری و پژوهش برای بقای صنعت پالایش و پتروشیمی، از منظر قانونی و فرهنگی اقدام و اهتمام ورزد.

*مجری طرح ارتقای ته‌ماندهای نفتی

در نشست «بایست‌های بودجه‌ریزی در شرایط تحریم» مطرح شد

گروگان‌گیری اقتصاد

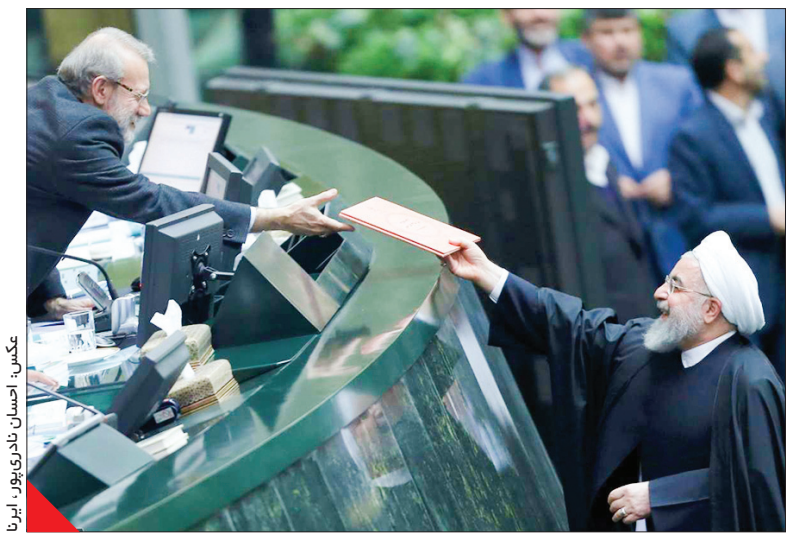

عکس: احسان نادری‌پور، ایرنا

شرق: مهدی پازوکی، کارشناس اقتصادی در نشست «بایست‌های بودجه‌ریزی در شرایط تحریم» که روز گذشته در اتاق ایران برگزار شد، با تأیید صحبت‌های محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه درباره پول‌شویی، این پدیده را بخشی از واقعیت اقتصادی ایران توصیف کرد. به اعتقاد این کارشناس اقتصادی، پول کثیف زیادی در اقتصاد ایران وجود دارد. در این نشست، کارشناسان حاضر به تحلیل بودجه سال آینده پرداختند. به اعتقاد آنها نظام بودجه‌نویسی در ایران با نیازهای فعلی همخوانی ندارد و به دلیل برخی ملاحظات و وجود نهادهای موازی، سهم بودجه جاری از کل اعتبارات موجود کشور در حال افزایش است. این مسئله، میزان بودجه عمرانی را که تکمیل زیرساخت‌های ایران به آن وابسته است، به‌شدت کاهش می‌دهد و روزی فرا خواهد رسید که تمام پول نفت به‌جای ایجاد ارزش و فرصت برای جامعه، تبدیل به حقوق پرسنل بخش دولتی خواهد شد. احسان خاندوزی نیز در این نشست تاکید کرد: نظام درهم‌پیچیده منافع در دولت و مجلس، اقتصاد را به گروگان خود گرفته است.

نشست «بایست‌های بودجه‌ریزی در شرایط تحریم» که فدراسیون صنعت نفت در اتاق ایران برگزار کرد، فرصتی بود تا بار دیگر نقدهای وارد بر نظام بودجه‌نویسی ایران کنکاش شود. از نگاه کارشناسان حاضر در این نشست، دستیابی به درآمدهای نفتی و مالیاتی پیش‌بینی‌شده در لایحه بودجه امکان‌پذیر نیست و دولت در زمان بودجه‌نویسی شرایط تحریم را در نظر نگرفته است. مهدی پازوکی، کارشناس اقتصادی در این نشست با اشاره به بررسی الحاق ایران به FATF بر ایجاد شرایط مناسب برای تداوم مذاکره و چانه‌زنی بر سر منافع ملی تأکید کرد. او همچنین با تأیید سخنان محمدجواد ظریف در زمینه پول‌شویی در ایران، عنوان کرد: این یک واقعیت است که رقم پول کثیف در اقتصاد ما خیلی زیاد است. خود دولت اعلام کرده است که سال قبل حجم قاچاق کالا ۱۲.۵ میلیارد دلار (معادل ۵۰ هزار میلیارد تومان) بوده است. حجم پول صرف‌شده در قاچاق مواد مخدر و... نیز جای خود را دارد. او با اشاره به اینکه از مهرماه تاکنون درآمدهای نفتی مطابق پیش‌بینی‌ها محقق نشده است، از عدم تحقق درآمدهای نفتی پیش‌بینی‌شده در لایحه بودجه سخن گفت. به گفته پازوکی هرجا مذاکره کردیم، توانسته‌ایم بخشی از منافع خود را بگیریم؛ نمونه‌های آن را در مسائل مربوط به سفارت آمریکا، قطع‌نامه ۵۹۸ و... دیدیم. ابزار مذاکره را باید در دستور کار قرار دهیم تا درآمدهای نفتی لایحه بودجه تحقق یابد. او ادامه داد: در بخش مخارج دولت، بخشی از هزینه‌ها اجتناب‌ناپذیر است. حقوق کارکنان، بازنشستگان و مستمری‌بگیران کمیته امداد باید پرداخت شود. ۱۱ میلیون نفر در ایران (معادل سه میلیون خانوار) از کمیته امداد و بهزیستی مستمری می‌گیرند. اگر اقتصاد در رکود باشد، تولید کاهش می‌یابد و این مسئله روی فقر و نابرابری اثر داشته و تعداد مستمری‌بگیران افزایش می‌یابد.

این کارشناس اقتصادی با اشاره به ردیف کمک در تمامی قوا اضافه کرد: ما برجمان بیشتر از خرجمان است. عمده ردیف‌های مربوط به کمک‌های بلاعوض را خود سازمان برنامه‌وبودجه در دولت احمدی‌نژاد تعریف کرده است. ببینید چقدر بودجه عمرانی برای مجلس در نظر گرفته شده است. مجلس باید از خودش شروع کند. ما در بخش هزینه‌ها به‌شدت کشور را گران مدیریت می‌کنیم. او افزود: ۳۰ درصد بودجه بخش آموزش به دانشگاه‌ها می‌رود. این در حالی است که عقل اجتماعی می‌گوید کارایی آموزش‌وپرورش بالاتر از دانشگاه است؛ درحالی‌که عمده بودجه صرف دانشگاه می‌شود. گزارش‌هایی رسمی داریم که نشان می‌دهد مدارس در حاشیه شهر زاهدان تخته سیاه ندارند.

پازوکی همچنین با انتقاد از وجود پروژه‌های عمرانی متعدد نیمه‌تمام، تأکید کرد: اگر هیچ پروژه عمرانی‌ای را شروع نکنیم، حداقل ۲۵ سال طول می‌کشد که پروژه‌های فعلی کشور تمام شود.

او عنوان کرد: عقل اقتصادی می‌گوید که من وقتی بودجه کم دارم، بخشی از پروژه‌ها را تکمیل کرده و به نقطه ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی برسانم. با چنین منطقی ۷۰ درصد پروژه‌های فعلی باید تعطیل شوند؛ زیرا اگر تزریق اعتبار قطره‌چکانی باشد، بیمارستانی که باید پنج‌ساله تمام شود، اتمامش ۳۵ سال طول می‌کشد و به محض افتتاح، باید به دلیل فرسودگی سقف این بیمارستان پروژه جدیدی تعریف کنیم.

به گفته این کارشناس اقتصادی راهکارهایی که می‌تواند این وضعیت را بهبود دهد، هزینه دارد. ما در سازمان برنامه یاد گرفتیم که هر طرح، پروژه و ایده‌ای برای به عمل رسیدن نیاز به مخارج دارد. نمی‌توان پروژه‌ای تعریف کرد که تماما منفعت باشد. بخشی از نظام تصمیم‌گیر ما به هزینه تصمیم نگاه نمی‌کند. همواره دنبال منافع هستند. این در دنیای مدرن امکان‌پذیر نیست. به اعتقاد او، می‌توان حجم اعتبارات را در بخش درآمدهای دولت افزایش داد. در بخش نفت باید اقتصاد ایران باز شده و شرایط مذاکره فراهم شود. اگر فضا از این بسته‌تر شود، درآمدهای نفتی به‌شدت کاهش می‌یابد. این مسئله عوارض بسیار ناگواری برای اقتصاد ما به‌جا خواهد گذاشت.

۹۰ درصد درآمدهای مالیاتی محقق می‌شود

پازوکی گفت: در لایحه ۹۸ با توجه به روندی که اقتصاد ایران در چهارماهه گذشته داشته است، درآمدهای نفتی محقق نمی‌شود. در بخش مالیات‌ها خیلی بیشتر از این عدد باید مالیات داشته باشیم، اما با این سیستم سنتی، حدود ۹۰ درصد ارقام پیش‌بینی‌شده در بودجه، یعنی حدود ۱۴۰ هزار میلیارد تومان از ۱۵۳ هزار میلیارد تومان تحقق می‌یابد.او همچنین وجود نهادهای موازی را عاملی برای افزایش هزینه‌های دولت معرفی کرده و بر لزوم حذف این نهادها تأکید کرد.به اعتقاد این کارشناس اقتصادی، بانک‌های خصوصی به‌جز آن دسته که وضع صورت‌های مالی آنها خوب است، باید هرچه سریع‌تر دولتی شوند و اگر این بلبشو ادامه یابد، به مشکلی مشابه مؤسسه ثامن‌الحجج برخورد خواهیم کرد؛ زیرا بخشی از بانک‌های خصوصی در حال سوءاستفاده از اعتبارات بانک مرکزی هستند.

او یادآور شد: اگر می‌خواهیم کشور را خوب اداره کنیم، باید از مخارج موازی بپرهیزیم. باید از سرمایه بخش خصوصی استفاده کنیم. برخی امکانات را مجانی در اختیار بخش خصوصی قرار دهیم و از او خدمت بخریم. سال آینده قصد داریم سه‌هزارو ۶۰۰ میلیارد تومان سرمایه دولت را بفروشیم، اما هیچ‌کس استقبال نمی‌کند. هیچ‌کس از پروژه‌های عمرانی دولت استقبال نمی‌کند؛ زیرا برای بخش خصوصی جاذبه‌ای ندارد.

ارائه اجباری تسهیلات برای فروش نفت

علی دینی‌ترکمان، کارشناس اقتصادی، دیگر سخنران نشست روز گذشته بود که از افزایش‌نیافتن قیمت نفت سخن به میان آورد. او گفت: برخلاف پیش‌بینی‌ها، قیمت نفت با خروج آمریکا از برجام بالا نرفت. دینی‌ترکمان همچنین با اشاره به سخنان نوبخت، سخت‌شدن فروش نفت را یکی از عواملی دانست که سبب می‌شود درآمدهای نفتی پیش‌بینی‌شده در بودجه محقق نشود.

او ادامه داد: با ایجاد مشکل برای فروش نفت، ناچاریم تسهیلاتی را به خریداران ارائه دهیم؛ در نتیجه درآمدهای نفتی در حدی که پیش‌بینی شده است، محقق نخواهد شد.این کارشناس اقتصادی عنوان کرد: محقق‌نشدن درآمدهای مالیاتی جای خود دارد؛ اگر اقتصاد وارد رکود شود، شرایط سخت‌تر می‌شود.

او همچنین با اشاره به روند نزولی نسبت هزینه‌های عمرانی (تملک سرمایه) از کل بودجه و همچنین رشد فزاینده هزینه‌های جاری، این روند را به زیان کشور توصیف کرد.

به گفته دینی‌ترکمان، نسبت بودجه جاری به عمرانی، اوایل انقلاب ۶۰ به ۴۰ بود و درحال‌حاضر حتی اگر کل بودجه عمرانی کشور محقق شود، فقط ۱۵ درصد کل بودجه کشور مربوط به هزینه‌های عمرانی است. هزینه‌های جاری اولویت اصلی دولت است؛ به همین دلیل در اغلب موارد بودجه عمرانی محقق نمی‌شود. این یعنی اقتصاد ما در حال ازدست‌دادن توانایی بازتولید خود است و منابعی برای انباشت سرمایه ندارد. قدرت زایش خود را از دست می‌دهد و تبدیل به اقتصاد مصرفی محض می‌شود. او نسبت به تلاطم بازارهای مختلف ارز و طلا متأثر از شرایط تحریم و محدودشدن درآمدهای نفتی نیز هشدار می‌دهد. این کارشناس اقتصادی وجود نهادهای موازی (تودرتوی نهادی) شکل‌گرفته در ساختار اقتصاد سیاسی ایران را عامل بودجه‌خواری در کشور معرفی می‌کند که می‌تواند صد درصد بودجه کشور را تبدیل به بودجه جاری کند.او در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: اگر چالش‌های بیرونی رفع و رجوع شود و چالش‌های درونی اقتصاد ایران رفع نشود، در نهایت به دهه ۷۰ و ۸۰ بازمی‌گردیم. ما آن سال‌ها هم با رکود تورمی مواجه بودیم. درحال‌حاضر تحریم‌ها مزید بر علت شده است. اگر سیستم به سمتی برود که مشکل تحریم‌ها را به شکل ریشه‌ای حل کند، نگاه ساختار سیاست و قدرت در چارچوب جهانی فکر کن و ملی عمل کن شکل بگیرد، هم می‌توان از امکانات دنیای بیرون استفاده کرد و هم در داخل بسیاری از چالش‌های مانع توسعه را رفع کرد؛ بنابراین تغییر نوع نگاه به دنیای بیرون باید همراه با نگاه به داخل باشد.

کیفیت حکمرانی، مهم‌ترین عامل مؤثر بر اقتصاد

سیداحسان خاندوزی، مدیر دفتر اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی نیز با تکیه بر نتایج یک تحقیق دانشجویی شاخص کیفیت حکمرانی را بیش از سایر متغیرها بر اقتصاد ایران اثرگذار معرفی کرد.

او گفت: برای ما خیلی تعجب‌برانگیزتر است که چرا در شرایطی که سخت‌ترین شرایط اقتصادی در کشور به ما تحمیل می‌شود، در حکمرانی بودجه‌ریزی واکنش مناسبی نسبت به دشواری شرایط از خود نشان نمی‌دهیم. متأسفانه در زمانی که این آوارها روی سر اقتصاد ایران خراب شده است، حاضر به اصلاح روندها نیستیم.خاندوزی عنوان کرد: نظام درهم‌پیچیده منافع در دولت و مجلس، اقتصاد را به گروگان خود گرفته است.به اعتقاد او با وجود شرایط حاصل از تحریم‌ها، در بودجه تغییرات خیلی شگفت‌انگیزی دیده نمی‌شود. برآورد درآمدهای نفتی در ایران حتی از خوش‌بینانه‌ترین تحلیلگران بین‌المللی نیز خوش‌بینانه‌تر است. او افزود: عملکرد هشت‌ماهه امسال به ما نشان می‌دهد که سهم مالیات از منابع بودجه عمومی در سال آینده برخلاف شوک بزرگی که به اقتصاد ایران وارد شده است، از خود تفاوت چشمگیری نشان نمی‌دهد.

به گفته خاندوزی در هزینه‌های کشور حدود ۱۰ درصد افزایش را شاهد هستیم و رقم هزینه‌ها از ۲۹۰ به ۳۲۰ هزار میلیاردتومان افزایش یافته است. درباره سایر هزینه‌ها مثل حوزه رفاه اجتماعی و... تغییر زیادی نداریم.او عنوان کرد: سهم نفت در شرایطی که باید وابستگی بودجه به آن کاهش یابد، رو به افزایش است. از سوی دیگر سهم مالیات در درآمدهای دولت از ۳۵ تا ۳۶ درصد قبلی به ۳۳ درصد کاهش یافته است.

رخ‌دادن سخت‌ترین رکود تورمی در سال آینده

به گفته مدیر دفتر اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی امروز ۶۱ درصد تراز مالی کشور از محل استقراض تأمین می‌شود و سهم صندوق توسعه ملی هم افزایش یافته است.

او افزود: در سال‌های ۹۰ تا ۹۶، قریب ۸۲ هزار میلیاردتومان اعتبارت جاری را به ۲۸۰ هزار میلیاردتومان اعتبارات جاری رساندیم. اعتبارات عمرانی سال ۹۰ هم ۲۸ هزار میلیاردتومان بود. بودجه عمرانی با وجود سه‌ونیم برابرشدن هزینه جاری فقط یک و نیم برابر افزایش یافته است.

خاندوزی تأکید کرد: هم‌زمان با رکود اقتصادی، دولت محرک‌های مالی بیشتری تزریق می‌کند، اما دولت‌های نامنضبط اتفاقا در زمان رکود اقتصادی، منابع کمتری به بخش عمرانی اختصاص می‌دهند که برای کاهش عمق رکود اقتصادی، هیچ کمکی نمی‌کند. با توجه به نامناسب‌بودن وضعیت تراز سیستم بانکی کشور، اگر دولت به‌عنوان سیاست‌گذار اصلی ورودی پیدا نکند و محرک مالی ایجاد نکند سخت‌ترین رکود تورمی را در سال ۹۸ شاهد خواهیم بود. او گفت: ما از بخش‌های غیرمولد فرار مالیاتی داریم، بنابراین بدون اثر منفی بر بخش تولید می‌توانیم از آن درآمد کسب کنیم، اما اراده‌ای برای کسب درآمد از بخش غیرمولد وجود ندارد و شرایط فعلا فقط برای تولیدکنندگان سخت شده است.

خاندوزی ادامه داد: اگر دولت و مجلس نخواهند هیچ‌گونه سیاست مالیاتی در پیش بگیرند، چه باید کرد؟ یک منبع وجود دارد. افزایش ناگزیر پایه پولی در کشور باید انجام شود. اقتصادها هر سال نسبت به سال قبل بزرگ‌تر می‌شوند و یک درصدی از افزایش پایه پولی دارند. بانک مرکزی در تزریق پایه پولی سختگیری زیادی انجام می‌دهد، درحالی‌که باید پایه پولی به نحو فعال به بخش‌های مورد نظر تزریق شود. در غیر این صورت اگر پایه پولی را سفت ببندید و نظام مالی انضباط نداشته باشد، نظام بانکی لاجرم آن را خواهد بلعید.

خبر

عامل قصور خریدار اول المهدی

● معاون سازمان خصوصی‌سازی گفت: خریدار شرکت آلومینیوم المهدی به دلیل مشکلاتی از جمله تحریم، کمبود منابع داخلی و... نتوانست باقی اقساط خود را به این سازمان پرداخت کند؛ براساس‌این با هماهنگی خریدار قبلی، سهام این شرکت دوباره عرضه و فروخته شد.

ادامه از صفحه ۴

دلبستگی‌های بندر چابهار را به یأس تبدیل نکنیم

یکی از این چاره‌اندیشی‌ها اعمال قوانین و قواعد یکپارچه برای مدیریت این بندر از حیث قواعد گمرگی ترخیص کالا، قوانین مربوط به تخلیه و بارگیری و نیز توقف عوارض و درآمدهای ناشی از جابه‌جایی کالاست که همواره گریبان صاحبان کالا را گرفته است. این امر می‌تواند در یک دوره موقت سه‌ساله اجرا شود و دوباره به روال عادی برگردد اما بدون این تسهیلات و تخفیفات و مدیریت یکپارچه، این بندر برای صاحبان کالا و خطوط کشتی‌رانی‌ها چندان مزیتی محسوب نمی‌شود و ارزش رقابتی خود را به زودی از دست می‌دهد. اینها توصیه نیست، هشداری است که چنانچه جدی گرفته نشود عواقب جبران‌ناپذیری خواهد داشت.

۳ـ بسیاری از قوانین و آیین‌نامه‌ها که در سال‌های گذشته تدوین و تصویب شده، مربوط به موقعیت عادی و شرایط معمول کشور است. اما در وضعیت فعلی که در شرایط جنگی و در موقعیت سختی قرار گرفته‌ایم نباید همه قوانین به یکسان و نعل به نعل اجرا شود. شاید نیاز باشد در تداوم یکپارچه‌سازی نهادهای حمل‌ونقلی کمیته‌ای تشکیل شود که قوانین مربوط به تجارت دریایی را هوشمند و به‌روز کند. یکی از آنها موضوع حق پرچم است که صاحبان کالای همه کشتی‌های خارجی را موظف می‌کند ۱۰ درصد از هزینه حمل‌ونقل را به اداره راهداری بپردازد. این قانون با هر توجیهی امروز به منافع ملی ما در تجارت دریایی لطمه وارد می‌کند. در نتیجه تا زمانی که این ملاحظات جدی گرفته نشود، نباید به راه‌اندازی چابهار در یک افق بلندمدت دل بست، زیرا ممکن است این دلبستگی به زودی به یأس تبدیل شود.

لحظه تحویل سال

AZADEH آزاده

سررسید هوشمند

021 - 88 80 39 24-6

کانال تلگرام: @azadehco

اینستگرام: azadehco

وب سایت: www.azadehco.ir